

PROGRAM BADAWCZY PYP

2026/2027

Klasa 1

Program badawczy – myśli przewodnie, kierunki badawcze i pojęcia

1. Kim jesteśmy

Myśl przewodnia	Człowiek i grupa, do której należy, wpływają na siebie nawzajem od początku do końca.
Kiedy?	Całoroczny
Kierunki badawcze	• Prawa i obowiązki członków • Zależności istniejące w grupach • Wpływ środowiska zewnętrznego na grupy i jednostki
Pojęcia	powiązanie, perspektywa, odpowiedzialność

2. W jakim miejscu i czasie jesteśmy

Myśl przewodnia	To, skąd człowiek jest i gdzie mieszka, wpływa na jego życie.
Kiedy?	X – pół. XI
Kierunki badawcze	• Badanie historii rodzinnych • Organizacja życia codziennego • Rozumienie pojęcia ojczyzny i patriotyzmu
Pojęcia	forma, perspektywa, zmiana

3. Jak wyrażamy siebie

Myśl przewodnia	Świadomość odczuwanych emocji wpływa na funkcjonowanie ludzi.
Kiedy?	pół. XI – I
Kierunki badawcze	• Rozumienie odczuwanych emocji • Wpływ sposobu wyrażania myśli i emocji na funkcjonowanie ludzi • Perspektywa nadawcy i odbiorcy
Pojęcia	perspektywa, przyczyna, powiązanie

4. Jak działa świat

Myśl przewodnia	Powstawanie i wykorzystywanie wynalazków zależy od różnych czynników.
Kiedy?	II – III
Kierunki badawcze	• Wpływ wynalazków i ich rozwoju na życie ludzi • Funkcjonalność wynalazków • Przyszłość wynalazków
Pojęcia	funkcjonowanie, przyczyna, zmiana

5. Wspólna planeta

Myśl przewodnia	Przyszłość planety zależy od działań ludzi.
Kiedy?	IV – pół. V
Kierunki badawcze	• Różnorodność gatunków roślin i zwierząt • Powody, dla których chroniona jest przyroda • Działania ludzi na rzecz ochrony środowiska
Pojęcia	odpowiedzialność, forma, przyczyna

6. Jak jesteśmy zorganizowani

Myśl przewodnia	Różnorodność znaków i symboli wpływa na komunikację i funkcjonowanie.
Kiedy?	pół. V – koniec roku
Kierunki badawcze	• Czynniki wpływające na ewolucję znaków i symboli • Potrzeba rozumienia i posługiwania się znakami i symbolami • Rola szczególnych systemów komunikacji
Pojęcia	forma, zmiana, funkcjonowanie

Klasa 2

Program badawczy – myśli przewodnie, kierunki badawcze i pojęcia

1. Kim jesteśmy

Myśl przewodnia	Migracje ludzi wpływają na jednostki i społeczeństwa oraz są zależne od różnych czynników.
Kiedy?	IX – pół. X
Kierunki badawcze	• Czynniki wpływające na migracje ludzi • Odpowiedzialność jednostek i społeczeństwa za przemieszczanie się • Skutki przemieszczania się ludzi
Pojęcia	odpowiedzialność, zmiana, przyczyna

2. W jakim miejscu i czasie jesteśmy

Myśl przewodnia	Poznanie i pielęgnowanie tradycji pomaga zrozumieć kulturę.
Kiedy?	pół. X – koniec roku szkolnego
Kierunki badawcze	• Różnorodność tradycji • Sposoby świętowania w różnych kulturach • Ewolucja sposobów świętowania
Pojęcia	przyczyna, forma, zmiana

3. Jak wyrażamy siebie

Myśl przewodnia	Poczucie szczęścia zmienia się i zależy od różnych czynników.
Kiedy?	XI – pół. I
Kierunki badawcze	• Przyjmowanie różnych punktów widzenia • Umiejętności niezbędne do nawiązania i utrzymania dobrych relacji • Czynniki wpływające na poczucie szczęścia jednostki i społeczeństwa
Pojęcia	powiązania, perspektywa, funkcjonowanie

4. Jak działa świat

Myśl przewodnia	Ludzie wykorzystują prawa i odkrycia naukowe.
Kiedy?	pół. I – III
Kierunki badawcze	• Metody poznawania praw i odkryć naukowych • Prawa i zasady w różnych dziedzinach • Sposoby wykorzystania praw i odkryć naukowych
Pojęcia	funkcjonowanie, forma, perspektywa

5. Jak jesteśmy zorganizowani

Myśl przewodnia	Wiele czynników wpływa na podejmowanie decyzji.
Kiedy?	IV – pół. V
Kierunki badawcze	• Różnorodność podejmowanych decyzji na przestrzeni czasu • Czynniki wpływające na nasze decyzje • Konsekwencje naszych decyzji
Pojęcia	przyczyna, zmiana, odpowiedzialność

6. Wspólna planeta

Myśl przewodnia	Organizmy żywe są zależne od środowiska i siebie nawzajem.
Kiedy?	pół. V – VI
Kierunki badawcze	• Przyczyny wpływające na powstawanie zagrożeń • Wykorzystanie roślin i zwierząt przez człowieka • Różnorodność i równowaga w ekosystemach
Pojęcia	przyczyna, powiązania, perspektywa

Klasa 3

Program badawczy – myśli przewodnie, kierunki badawcze i pojęcia

1. Kim jesteśmy

Myśl przewodnia	Ludzie uczą się i pokazują to, czego się nauczyli, na różne sposoby.
Kiedy?	IX – pół. X
Kierunki badawcze	• Elementy, które ułatwiają i utrudniają uczenie się • Proces zdobywania wiedzy • Odpowiedzialność za własne uczenie się
Pojęcia	funkcjonowanie, odpowiedzialność, zmiana

2. W jakim miejscu i czasie jesteśmy

Myśl przewodnia	Poznanie historii pomaga zrozumieć teraźniejszość.
Kiedy?	pół. X – koniec roku
Kierunki badawcze	• Dokonania naszych przodków • Funkcjonowanie mitów i legend w życiu codziennym • Organizacja społeczności na przestrzeni czasu
Pojęcia	przyczyna, zmiana, powiązania

3. Jak wyrażamy siebie

Myśl przewodnia	To, w co wierzymy i co uważamy za ważne, wpływa na nasze działanie.
Kiedy?	pół. XI – I
Kierunki badawcze	• Sposoby wyrażania swoich poglądów i przekonań • Hierarchia wartości • Systemy wyznań i poglądów na świecie
Pojęcia	przyczyna, funkcjonowanie, perspektywa

4. Jak działa świat

Myśl przewodnia	Zjawiska przyrodnicze wpływają na życie na Ziemi.
Kiedy?	II – pół. III
Kierunki badawcze	• Przyczyny powstawania różnych zjawisk atmosferycznych • Wpływ przewidywania zjawisk przyrodniczych na bezpieczeństwo i samopoczucie ludzi • Wpływ cykli naturalnych na organizację życia
Pojęcia	forma, zmiana, przyczyna

5. Wspólna planeta

Myśl przewodnia	Dzieci na całym świecie spotykają się z różnymi wyzwaniami i zagrożeniami.
Kiedy?	pół. III – IV
Kierunki badawcze	• Dostęp do równych szans • Emocje towarzyszące wyzwaniom i zagrożeniom • Różnorodne działania mające na celu ochronę praw dzieci
Pojęcia	funkcjonowanie, przyczyna, forma

6. Jak jesteśmy zorganizowani

Myśl przewodnia	Ludzie ponoszą odpowiedzialność za role, które pełnią w społeczności.
Kiedy?	V – koniec VI
Kierunki badawcze	• Zależności między grupami i organizacjami • Użyteczność zawodów • Konsekwencje wypełniania swoich ról i zadań
Pojęcia	odpowiedzialność, powiązania, perspektywa

Klasa 4

Program badawczy – myśli przewodnie, kierunki badawcze i pojęcia

1. Kim jesteśmy

Myśl przewodnia	Systemy, grupy i jednostki współzależą od siebie.
Kiedy?	IX i dalej – cały rok
Kierunki badawcze	• Różnorodność systemów w przyrodzie i systemów stworzonych przez człowieka • Wzajemne oddziaływanie w systemach, ekosystemach i między nimi • Odpowiedzialność ludzi za funkcjonowanie systemów
Pojęcia	funkcjonowanie, odpowiedzialność, powiązania

2. W jakim miejscu i czasie jesteśmy

Myśl przewodnia	Czas i przestrzeń można poznawać i opisywać, korzystając z różnych metod i źródeł.
Kiedy?	pół. IX – XI
Kierunki badawcze	• Wykorzystanie różnych źródeł do poznania przeszłości i teraźniejszości • Wykorzystywanie różnorodnych metod i narzędzi do poznawania i opisywania czasu • Wykorzystanie różnorodnych metod i narzędzi do poznawania i opisywania przestrzeni
Pojęcia	forma, funkcjonowanie, przyczyna

3. Jak wyrażamy siebie

Myśl przewodnia	Media kształtują postrzeganie świata przez ludzi i ich wybory.
Kiedy?	XI – pół. II
Kierunki badawcze	• Rola i funkcja mediów • Wpływ mediów na wzorce i wartości • Odpowiedzialność twórcy i odbiorcy mediów
Pojęcia	zmiana, odpowiedzialność, forma

4. Jak działa świat

Myśl przewodnia	Poznanie antropopresji kształtuje naszą przyszłość.
Kiedy?	pół. II – III
Kierunki badawcze	• Celowe i niezamierzone działania człowieka • Antropopresja lokalna i globalna • Świadome działania i wybory
Pojęcia	przyczyna, perspektywa, odpowiedzialność

5. Wspólna planeta

Myśl przewodnia	Poznanie wielowymiarowości człowieka wpływa na jego rozumienie świata i siebie.
Kiedy?	IV – pół. V
Kierunki badawcze	• Czynniki warunkujące zdrowie psychofizyczne • Źródła naszej tożsamości • Wybór drogi życiowej
Pojęcia	forma, powiązania, perspektywa

6. Jak wyrażamy siebie

Myśl przewodnia	Sztuka pozwala wyrażać siebie.
Kiedy?	pół. V – VI
Kierunki badawcze	• Poczucie estetyki i gustu • Sposoby wyrażania siebie poprzez sztukę na przestrzeni czasu • Czynniki wpływające na sztukę
Pojęcia	perspektywa, zmiana, powiązania

Klasa 5

Program badawczy – myśli przewodnie, kierunki badawcze i pojęcia

1. W jakim miejscu i czasie jesteśmy

Myśl przewodnia	Dziedzictwo wpływa na to, jak społeczności postrzegają siebie i innych w teraźniejszości.
Kiedy?	IX – VI, całoroczny
Kierunki badawcze	• Utrwalone wzorce formowane na przestrzeni czasu • Świadomość dziedzictwa • Podobieństwa i różnice
Pojęcia	powiązania, funkcjonowanie, perspektywa

2. Kim jesteśmy

Myśl przewodnia	Jednostka i środowisko współoddziałują na siebie.
Kiedy?	X – pół. XI
Kierunki badawcze	• Potrzeby jednostki a potrzeby środowiska • Adaptacja jednostki do środowiska • Zmiany w środowisku
Pojęcia	perspektywa, funkcjonowanie, zmiana

3. Jak działa świat

Myśl przewodnia	Schematy wpływają na funkcjonowanie w świecie.
Kiedy?	pół. XI – II
Kierunki badawcze	• Rodzaje schematów • Schemat jako sposób opisu świata • Wykorzystanie schematów przez człowieka
Pojęcia	forma, powiązanie, funkcjonowanie

4. Wspólna planeta

Myśl przewodnia	Tożsamość jednostki zmienia się w czasie pod wpływem doświadczeń, kultury i otoczenia.
Kiedy?	pół. II – IV
Kierunki badawcze	• Czas i miejsce jako źródła tożsamości człowieka • Rodzaje tożsamości • Wpływ kultury i doświadczeń na człowieka
Pojęcia	forma, przyczyna, zmiana

5. Jak jesteśmy zorganizowani

Myśl przewodnia	Handel odgrywa rolę w organizacji społeczeństw.
Kiedy?	IV – V
Kierunki badawcze	• Handel jako czynnik rozwoju społeczeństw • Rozwój handlu • Rola pieniądza w codziennym życiu
Pojęcia	powiązania, przyczyna, funkcjonowanie

6. Jak wyrażamy siebie - Wystawa PYP

Myśl przewodnia	Uczniowie sami tworzą w swoich grupach do Wystawy.
Kiedy?	25 maja 2027
Kierunki badawcze	
Pojęcia	